

מחוללי בריאות ושלומות במרחב הבנוי

מספר הקורס: 2060022

סמסטר אביב תשפ"ה

פרטי המנחה

מרצה

רינת חדשי

דואר אלקטרוני

Hadashi.rinat@gmail.com

hrinat@campus.technion.ac.il

מיקום המשרד ושעות הקבלה

בתאום מראש

מידע כללי

תיאור

מתכונת הקורס והיקף שעות: מפגשים שבועיים בני 3 שעות במתכונת של הרצאות. בחלק מהמפגשים הלמידה תתבצע מחוץ לכיתה, בשטח הטכניון.

היקף נקודות זכות: 3 נק"ז

מועד הקורס: הרצאה: יום ה' מהשעה 14:30 עד השעה 17:30
+ השלמה (מתכונת) – יום א' 13.7.2025

תקציר הקורס

למרחב הבנוי, והפנים-מבני בפרט, השפעות מרחיקות לכת על תוצאות בריאות, תפקוד ורווחת המשתמשים. השפעות אלה, אשר חלקן נראות וחלקן סמויות, הן פיזיולוגיות, נפשיות וקוגניטיביות. הקורס יקנה הבנה רחבה של המושג בריאות, יחשוף ידע מבוסס מחקר הקושר בין תכנון ועיצוב לבין בריאות, תפקוד ורווחה אנושית, ויעניק כלים ליישום ידע זה. תכני הקורס יכללו תפישות ותאוריות כוללניות בנושא בריאות ומרחב, היכרות עם מחוללי בריאות, רווחה ושלומות (wellness), עם גורמים המשפיעים על תפקוד וקוגניציה, ועם הצדקות חברתיות וכלכליות ליישום ידע זה בתכנון ועיצוב. הכלים והשיטות ליישום יכללו היכרות עם קודים ותקינה והתנסות בניתוח סביבות בנויות בהקשרי בריאות ורווחה. דגש יושם על חוויית המשתמש וכלים לשיתופו בתהליך התכנון למען אפיון פתרון מיטבי ומותאם לצרכיו. הקורס יכלול סדנאות ותצפיות להערכת היבטי בריאות במרחבים בנויים ושימוש בכלים לשיתוף משתמשים, כבסיס לאפיון ותכנון.

דרישות הקורס

אחוז מתוך הציון	פירוט/הערות	דרישות הקורס
15%	חובת נוכחות בשיעורים, בסדנאות, תרגילים והגשות. הגעה בזמן. השתתפות פעילה בשיעורים, בסדנאות ותרומה לדיונים.	נוכחות והשתתפות פעילה
40%	- סקר ספרות - ניתוח מאפיינים מרחביים ואפיון צרכים בתחום/י - החקר והטיפול האישי בעבודה המסכמת	רקע וניתוח מרחב נבחר (חלק אישי בעבודה מסכמת)
40%	- תהליך שיתוף משתמשים - פיתוח ואפיון פתרון כוללני, תוך מענה למגוון היבטים בריאותיים רלוונטיים למרחב ציבורי נבחר	עבודה מסכמת (קבוצתי)
5%	מענה לשאלון מסכם	שאלון מסכם (אישי)

מטלות הקורס סוג המטלה

מועד הגשה	פירוט/הערות	סוג המטלה
5.6.2025	שלב הניתוח- הצגת נושא/ים - אישי: - הגשת סקר ספרות תמציתי ומקורות - במצגת משותפת: - תמצית ממצאים בספרות - הצגת ממצאי ניתוח המרחב בנושא האישי	הגשת שלב ניתוח של העבודה המסכמת
10/13.7.2025	פרזנטציה קבוצתית מסכמת - פיתוח פתרון כוללני ופתרונות לנושאים פרטניים בהתאם לניתוח	הגשת עבודה מסכמת
יפורסם	הגשת הפרזנטציה בפורמט דיגיטלי סופי	
10.7.2025	מענה לשאלון מסכם על תכני הקורס (דיגיטלי)	שאלון מסכם

נושאי השיעורים

מספר שיעור	תאריך	נושא
שיעור 1	3.4.2025	היכרות, מבוא לבריאות, הצדקות כלכליות וחברתיות
שיעור 2	10.4.2025	מרחב פנים-מבני והשפעותיו על בריאות ותפקוד, תיאוריות
		-- חופשת פסח
שיעור 3	24.4.2025	חווית המשתמש, אמפתיה ושיתוף – כולל סדנה
		-- יום העצמאות
שיעור 4	8.5.2025	מחוללי בריאות פיזיים ופיזיולוגיים תצפיות והערכת סביבה – סיור והכנה

מספר שיעור	תאריך	נושא
שיעור 5	15.5.2025	מחוללי בריאות פיזיים ופיסולוגיים
	יום הסטודנט	--
שיעור 6	29.5.2025	מחוללי בריאות פסיכולוגיים וקוגניטיביים
שיעור 7	5.6.2025	דיון – שלב ניתוח המרחב, עבודה מסכמת (אישי) הגשת סקר ספרות
שיעור 8	12.6.2025	תיאוריית הביופיליה Evidence Based Design
שיעור 9	19.6.2025	הבניית תהליכים בפרויקטים- ערכים וצרכים שיקולי קיימות, חוסן, חברה וכלכלה בתכנון לבריאות
שיעור 10	26.6.2025	מגמות עתידיות בבריאות והשלכות על תכנון המרחב הבנוי הנחיה לעבודה מסכמת
שיעור 11	3.7.2025	הנחיה לעבודה מסכמת
שיעור 12	10.7.2025	סיכום; הצגה ודיון עבודות מסכמות
שיעור 13	13.7.2025	הצגה ודיון עבודות מסכמות; דיון מסכם (יום ראשון!- מתכונת)

ייתכנו שינויים בתכנים ובלוח הזמנים

מידע נוסף ומשאבים

מקורות

Attema, J.E., Fowell, S.J., Macko, M.J., & Neilson, W.C. (2018). *The Financial Case for High-Performance Buildings*. San Francisco: Stok, LLC.

Crisp, L. N. (2020). *Health is made at home: Hospitals are for repairs. Building a healthy and health-creating society*. Salus Global Knowledge Exchange. 235 pp. ISBN 978-1-83-803130-5.

Dannenberg, A., and Burpee, H. (2018) *Architecture for Health Is Not Just for Healthcare Architects*. HERD: Health Environments Research & Design Journal 2018 11:2, 8-12

Dovjak, M., Kukec, A. (2019) *Creating Healthy and Sustainable Buildings: An Assessment of Health Risk Factors*. Springer. Chap.2: Health Outcomes Related to Built Environments, pp. 43-47, 53-55, 59-64

Kellert, S. and Calabrese, E. (2015). *The Practice of Biophilic Design*. <https://www.biophilic-design.com/>

Ulrich R.S., (1984) *View through a window may influence recovery from surgery*. Science. 1984 Apr 27;224(4647):420-1. doi: 10.1126/science.6143402. PMID: 6143402.

Ulrich R.S., Zimring C., Zhu X., DuBose J., Seo H.B., Choi Y.S., Qun X., Joseph A. (2008) *A Review of the Research Literature on Evidence-Based Healthcare Design*. HERD- Health Environments Research and Design Vol. 1, No. 3 SPRING 2008

Brown T.M., Brainard G.C., Cajochen C., Czeisler C.A., Hanifin J.P., Lockley S.W., et al. (2022) *Recommendations for daytime, evening, and nighttime indoor light exposure to best support physiology, sleep, and wakefulness in healthy adults*. PLoS Biol 20(3)

חומר קריאה נוסף יותאם לנושא העבודה המסכמת.